YAYIN NO. : 3

T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
DARPHANE VE DAMGA MATBAASI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1997 YILI HATIRA PARALARI

İSTANBUL
1998

SUNUM

Darphane'nin bir yıllık sürede ürettiği hatıra para ve diğer ürünlerinin tanıtımını amaçlayan ***kitapçık*** *bu yıl üç yaşına girdi. Geçen yıl verdiğimiz sözün bir bölümünü bu yılda gerçekleştiremedik. Anımsanacağı üzere hatıra paraların öykülerini basın yazıları ve diğer bilgilerle destekleyecektik, olmadı. Kısmet olursa beşinci yıl genel derlemesinde bu isteğimizi gerçekleştirmeyi umuyoruz. Üçüncü kitapçıkta bir kaç örnek yer alıyor.*

Hatıra paraların altın ve gümüş pullarında çağdaş kaliteyi yakalamak için yaptığımız atılımlar sürüyor. 1997 yılı sonunda montajı tamamlanan kontinü döküm ve hadde tesisleri üretime başladı. Dökümhanede "pota dönemi" bitti ve külçeler 260-265 kiloluk şeritli ve tek parçalı bant haline kolayca dönüştürülüyor. Yüzey kaliteleri inanılmaz güzellikte olan gümüş pullar MDM için de üretiliyor. Hedefimiz 2000'li yılları dünya darphaneleri kalitesinde üretim teknolojisi ile karşılamak. Bunu başaracağız...

Çalışmalarımızda ilkleri gerçekleştirmeyi sürdürüyoruz. Daha doğru ve sporcu deyimi ile Darphane çalışanları rekorlara doymuyor. Hatıra parada 1994'te 4.497 adet üretimin 1997'de 33.732'ye yükselmesi, hatıra para gelirlerinin de 5.7 milyardan 78.5 milyar liraya ulaşması, cumhuriyet ve ziynette 7.3 tondan 1997'de 22 tona çıkış ile 1994'te 44.8 milyar lira olan kârın 694.5 milyara yükselmesi bunlara örnek sayılabilir.

Darphane'nin yoğun çalışmaları güzel rastlantılarla zenginleşiyor. Modern teknoloji ve kapasitenin artışı ile bu dönemi başarıyla geçmek mümkün olacak. 1997 yılında Cumhuriyet'in 75. yıl kutlamalarına aktif katılım için ürünlerini çeşitlendiren kurumumuz Atatürk rozet ve broşlarını üretti ve büyük ilgiyle karşılandı. Cumhuriyet kutlamaları için yapılan ulusal toplantı kararları çerçevesinde bir altın, 4 gümüş ve 2 bronz olmak üzere 7 ayrı türde hatıra para seti hazırlanıyor. Ayrıca 29 Ekim 1998'de Darphane'de Cumhuriyet dönemi paraları sergisi açılacak. Bu serginin bir diğer önemi, kuruluş çalışmalarına bir yıl önce başlanan Darphane Müzesi'nin bir bölümünü oluşturması.

Gelecek yıl Osmanlı İmparatorluğu'nun 700. ve 2000 yılında ise Dünya ile birlikte büyük doğum yıldönümü kutlanacak. Hazreti İsa'nın doğum kutlamaları çerçevesinde Türkiye'ye büyük sayıda Hıristiyan Hacı bekleniyor. Darphane "İnanç Turizm"ne yönelik olarak kutsal yerlerle ilgili hatıra paraları hazırlamak üzere çalışmalara başladı.

Sözün özü olarak ***Darphane****, 350 çalışanının özverili çalışmaları ve modern teknolojisi ile çağı yakalama uğraşı içindeki kamu kurumlarından birisi olma özelliğini taşıyor. Ürünlerinin bir bölümü ihraç edilen Darphane'nin 3 binin üzerinde hatıra para koleksiyonu yapan üyesi bulunuyor. Türk numismatik piyasasına beğenilen ürünler sunulduğu gibi altın sektörünün meslek kuruluşlarının övgülerini de kazanıyor.*

Darphane çalışanlarını başarılı çalışmalarından dolayı kutluyor, 2000'e iki kala başarılarının sürmesi dileğimle sevgi ve sağlık dolu günler diliyorum.

Saygılarımla,

Raif BAKOVA
Genel Müdür

İÇİNDEKİLER:

İPEK YOLU HATIRA PARA VE MADALYONU

İPEK YOLU, bundan ikibin yıl önce deve kervanlarıyla doğudan batıya ipekler, baharatlar ve dünyanın ilk seramiklerinin taşındığı ticaret ulaşımıdır. Ülkelerarası kültür alışverişini de sağlayan İpek Yolu aynı zamanda tarihi gezi güzergahlarından birisidir. İstanbul'da toplanan Dünya Turizm Örgütü (WTO) de, "Tarihi İpek Yolu'nu Canlandırma Projesi"ni gündemine almış bulunuyor. Birleşmiş Milletler, Bilim ve Kültür Örgütü UNESCO'nun 1988 yılında kültürel bir proje olarak başlattığı "Tarihi İpek Yolu" projesi de 12 bin kilometre uzunluğundaki güzergahı ile milyarlarca doları bulan bir yatırım paketini içeriyor.

İpek yolu, dünyada keşfedilmeyi bekleyen en son yörelerden biri ve macera turizminin uyuyan ejderhası olarak anılıyor. Bu devi uyandırmak için ise WTO ile UNESCO birlikte çalışıyorlar.

Aynı zamanda büyük bir ticaret potansiyeli olan İpek Yolu'nun canlandırılması için ülkeler ve kuruluşlar çaba içindeler. Türktrade ile Dünya Dış Ticaret Dernekleri Fedarasyonu (CITHA)'nın İpek Yolu 2000 konferansının toplanması hazırlıkları hızla sürüyor. Çünkü İpek Yolu ülkelerinde 330 milyon nüfus yaşıyor ve 250 milyar dolarlık dış ticaret potansiyeline sahip bulunuyorlar.

Konunun uzmanlarına göre İpek Yolu, Çin ve Venedik'ten başlıyor. Yani güzergahın her iki yönü de başlangıç sayılıyor. Ancak geleneksel yaklaşım asıl başlangıcın Çin olduğu şeklinde. Tarihe karıştığı söylenen İpek Yolu Kervanı 4 Haziran 1996 günü Çin'den hareket etti. Kervan, Çin'in Şian kentinde başlayıp 1.5 yıl sonra Çanakkale'nin Çan ilçesinde yolculuğunu noktalayacaktı.

Gerçekten de Sanat Tarihçisi ve Fotoğrafçı Arif Aşçı başkanlığındaki, Fotoğrafçı Necat Nazaroğlu, Fotoğrafçı Murat Özbey ve Amerikalı Film Yapımcısı Paxton Winters'den oluşan ***Kervan Ekibi*** develerle İpek Yolu ülkelerini geçerek 14 ay sonra Topkapı Sarayı'na geldiler.

Darphane 1997 yılı çalışmaları için Aralık 1996'da Para Kurulu'nu topladığında kervan Türkiye'ye doğru yol alıyordu. Kurul, Arif Aşçı ve ekibinin bu büyük ve de anlamlı gezisini hatıra para dizisi yapmaya karar verdi. Dizinin ilk parasının konusu Çin olacak ve bir de madalyon ile İpek Yolu'nun genel tanıtımı gerçekleştirilecekti. Madalyon ve Çin hatıra parasının tasarım ve kalıp çalışmaları için Darphane Heykeltraşı **Hakkı Baha Çavuşgil** ve yardımcısı **Basri Hoşafçı** görevlendirildi.

Çavuşgil, birçok kitap ve belge üzerinde inceleme ve araştırma yaparak desen konularını büyük bir titizlikle seçti. Gümüş hatıra paranın önyüzünde Çin'in tarihsel simgesi Çin Seddi ve arka yüzünde de Toprak Askerler'in (Terracotta Army) yer almasına karar verdiler. Çin Seddi -Uzun Duvar da denir- dünyaca çok biliniyor ve uzaydan da görülüyordu ama, Toprak Askerler yeni yeni tanınmaya başlamıştı. Askerlerle ilgili olarak National Geographic Magazine'in Ekim 1996 sayısında yer alan yazı şöyle:

> ***"Çin'in Savaşçıları Canlanıyorlar.***
> ***İkibin ikiyüz yıl önce Çin'in ilk imparatoru Qin Shi Huang'ın (Çe-Huang-ti) ölümünden sonra kendisine eşlik etmek üzere askerler, okçular, süvariler ve atlarının gerçek boyutlardaki toprak heykellerinden oluşan büyük bir ordusu vardı".***

Xian (Şian) şehri yakınlarındaki arkeolojik kazılarda bulunan ve 30 bin kişilik ordunun 6 bin askeri toprak üstüne çıkarılan bu heykellerin dünya harikası olduğu ileri sürülmektedir. Asker heykellerin hiçbiri benzer olmadığı gibi çok özgün aksesuarlar taşımaktalar.

İpek Yolu hatıra para dizisinin ilki olan Çin konulu paranın metali 925 ayar gümüş olup okside edilmiştir. Para, antik silver olarak da nitelendirilmektedir. Darphane veznesinde 14 Ağustos 1997 günü satışa sunulan gümüş hatıra paranın maksimum baskısı 5 bin olacaktır.

Madalyonun tasarımında ise, ikibin yıllık İpek Yolu yolculuğu ve ticaretinin çok yönlü etkileri gözetildi. İpek Yolu kervanları, kurak çöllere ve yüksek dağ geçitlerine doğru yol alarak dilleri, dinleri, gelenekleri, fikirleri, ipek, baharat ve porseleni doğudan batıya ve batıdan doğuya taşımıştı. Bu nedenle madalyonun ön yüzünde **"Doğu Kültür ve Ticaretini Batıya Ulaştıran İpek Yolu Kervanları"** sloganı ile uzun bir kervan yer aldı. Madalyonun öteki yüzü İpek Yolu ülkeleri ve simgesel anıtlarının haritaları ile Kervanbaşı Arif Aşçı'nın geçtiği ülke Devlet Başkanları'na verdiği Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in mektubunu temsil eder şekilde tasarlandı.

İpek Yolu Madalyonu, bronz ve 70 milimetre çapında çift taraflı özgün bir desen çalışmasıdır. Madalyon da aynı gün satışa sunulmuş ve 3 bin adet basılmıştır.

İPEK YOLU Hatıra Para Özellikleri :

Nominal Değeri	: 1.000.000.-
Metali	: 925 ayar gümüş (antik silver)
Ağırlığı	: 31.47 gr.
Çapı	: 38.61 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Okside
Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: Hakkı Baha ÇAVUŞGİL
Satışa Sunuluş Tarihi	: 14.08.1997

İPEK YOLU Hatıra Madalyon Özellikleri:

Metali	: Bronz
Ağırlığı	: 135 gr.
Çapı	: 70 mm.
Kenar Özelliği	: Düz
Baskı Özelliği	: Okside
Baskı Adedi	: 3.000
Sanatçı	: Hakkı Baha ÇAVUŞGİL
Satışa Sunuluş Tarihi	: 14.08.1997

İSTANBUL KÜLTÜR VARLIKLARI SERİSİ
No. 1

"KIZ KULESİ"

İstanbul'un kültür ve sanat zenginliğini sergileyen birçok yapıt bulundukları yerde sessizce yaşamlarını sürdürüyor. Kimi bakımlı kimi de kendisine ilgi gösterilmesini bekliyor. Kenti Bizans öncesinden simgeleyen Kız Kulesi bunlardan biri. Önümüzdeki günlerde onarılarak halkın ziyaretine açılacak.

Kız Kulesi; İstanbul Boğazında, Harem ile Salacak kıyıları yakınlarındaki kayalık üzerinde, 18 metre yüksekliğindeki deniz feneri. Atina'lı kumandan Alkibiades, Salacak kıyısı yakınında Karadeniz'den gelen gemileri kontrol altında bulundurmak amacıyla bir taş kule yaptırmıştı. Bizans İmparatoru Aleksisos Komnenos bu kontrol kulesini kale şekline çevirdi. İstanbul'un Türkler tarafından alınışından sonra tekrar kule haline getirildi. Bir yangın sonucunda yanınca Sultan III. Ahmet devrinde yeniden yapıldı. Kule, 1857'de Fenerler İdaresine verildi ve 1959'da da radar görevini üstlendi.

Kule hakkındaki en eski söylentiye göre; mitoloji kahramanlarından Leandros, sevgilisi Hero'ya kavuşmak üzere Boğazı geçerken Kız Kulesi civarında boğulur. Anısına bu kule yaptırılır.

Bizans döneminin öyküsüne göre; İmparator Konstantin'e bir kahin kızının yılan sokmasıyla öleceğini bildirir. Konstantin deniz ortasına yaptırdığı bu kuleye kızını saklar. Fakat kaderin önüne geçemez. Kule'ye gönderilen bir üzüm (incir) sepetine saklanan yılan kızı sokar ve öldürür.

Türkler döneminin söylentisi ise Battal Gazi hakkındadır. Halk kahramanı Battal Gazi İstanbul'u almak için Tekfur Sarayı'nın karşısında yedi yıl bekler. Ancak, asıl bekleyiş nedeni Üsküdar Tekfurunun kızına aşık olmasıdır. Battal Şam fethi için buradan ayrılınca, İmparator, Tekfurun kızını saklamak üzere kız kulesini yaptırır. Seyyid Battal, Şam'dan dönünce kuleyi basar, kızı ve ailesini alır, kaçırır.

Darphane İstanbul'un anıtsal ve tarihi değerlerini bir dizi ile genç kuşaklara tanıtmayı amaçladı. Kız Kulesi **"İSTANBUL KÜLTÜR VARLIKLARI"** adlı dizinin birincisi ve Dikilitaş, Camiler, Saraylar vb. ile sürecek.

Hatıra paranın metali, ***"altın kent"*** İstanbul ve onun kültür değerlerine uygun olması için altın olarak belirlendi. En çok 5.000 adet basılacak olan Kız Kulesi Hatıra Parasının desen çalışmaları Darphane Heykeltraşı **Suat Özyönüm** tarafından gerçekleştirildi. Bugüne kadar basılan altın hatıra paraların en küçüğü (1.5 gr.) olan ***Kız Kulesi*** parasının özellikleri şunlar:

Nominal Değeri	: 3.000.000.-
Metali	: 22 ayar altın
Ağırlığı	: 1.5 gr.
Çapı	: 13.95 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Özel Baskı (Proof)
Max.Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: Suat ÖZYÖNÜM
Satışa Sunuluş Tarihi	: 20.03.1997

MEHMET AKİF ERSOY HATIRA PARASI

Türk Şiirinin önde gelen şairlerinden Mehmet Akif ERSOY, "İstiklal Marşı"nın yazarı olarak bilinir. Günlük konuşma dilini şiirle kaynaştıran şair, halkçı ve didaktik yaklaşımıyla tanınmıştır.

Mehmet Akif 1873 yılında İstanbul'da doğdu. Dört yaşındayken Fatih'de Emir Buhari Mahalle Mektebi'nde başladığı ilk öğreniminden sonra Fatih Merkez Rüşdiyesi'ni ve Mülkiye Mektebi'nin idadi (lise) bölümünü bitirdi. Mülkiye Mektebi'nin idadi bölümü günümüzün Vefa Lisesi'dir. Arapça, Farsça ve Fransızca bilen M.Akif, Mülkiye'nin yüksek bölümünden ayrılmak zorunda kaldı ama, 1893'te Halkalı Mülkiye Baytar Mektebi'ni birincilikle bitirdi. Yurt dışında incelemelerden sonra Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye'nin baştabipliğine atandı.

İzmir'in işgalinden sonra Anadolu'da başlayan Kurtuluş hareketini desteklemesi ve bu amaçla Balıkesir'de yaptığı konuşma, İstanbul Hükümeti'ni kaygılandırdı ve 1920'de bu görevinden alındı. Mehmet Akif'de Ankara'ya katıldı. Burdur mebusu olarak Büyük Millet Meclisi'ne girdi.

O sırada "İstiklal Marşı"nın sözleri için açılan yarışmaya katılan 274 yapıtın hiçbiri beğenilmemişti. Mehmet Akif, maarif vekilinin isteği üzerine, İstiklal Marşı'nı yazdı (17 Şubat 1921). Marşın metni 12 Mart 1921'de Büyük Millet Meclisi'nde kabul edildi. Mehmet Akif ödül olarak verilen 500 lirayı orduya armağan etti.

Mehmet Akif'in en önemli eseri 7 ciltten oluşan "Safahat"tır. Anlatıya ve övgüye dayalı şiirleri arasında en ünlüleri "Küfe" ve "Seyfi Baba"dır.

Darphanemiz Ulusal Marşımızın yazarı büyük şairin **60. Ölüm Yıldönümü** anısına hazırladığı gümüş hatıra parayı yine anlamlı günlerimizden ***30 Ağustos Zaferi***'nin ***75. yılında*** halkımıza sundu. Mehmet Akif hatıra gümüş parasının tasarımını Darphane Heykeltraşı **Hakkı Baha Çavuşgil** gerçekleştirdi. Paranın önyüzünde şairin portresi ve arka yüzünde ise Ulusal Marşımızın ilk sözleri yer alıyor.

Nominal Değeri	: 1.000.000.-
Metali	: 925 ayar gümüş
Ağırlığı	: 31.47 gr.
Çapı	: 38.61 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Özel Baskı (proof)
Max.Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: H.Baha ÇAVUŞGİL
Satışa Sunuluş Tarihi	: 29.09.1997

I. DÜNYA HAVA OYUNLARI HATIRA PARASI

Uluslararası Havacılık Federasyonu (FAI) I. Dünya Hava Oyunları'nın yapılmasını 1991 yılında kararlaştırdı. Bu organizasyona ilk aday ülke Fransa ekonomik ve Yunanistan ise politik sorunları nedeniyle elendiler. Dünyanın bu üçüncü büyük (kara ve sudan sonra) spor organizasyonu için, 1995 Haziran ayında Kanada'nın Montreal kentinde yapılan tarihi oturumunda, 43 ülkeden 41 inin oyu ile Türkiye ev sahibi oldu.

Havacılığa tutkun Ulu Önder Atatürk'ün ***"İstikbal Göklerdedir"*** sözünü temel hedef edinen Türk Hava Kurumu, I. Hava Oyunlarını 13-21 Eylül 1997 tarihleri arasında başarıyla gerçekleştirdi.

I. Dünya Hava Oyunları; helikopter İstanbul-Samandıra'da, paraşüt ve hava sörfü İzmir-Efes'te, model uçak ve roket Ankara-Gölbaşı'nda, yamaç paraşütü ve yelkenkanat Denizli-Honaz'da, planör Eskişehir-İnönü'de, mikrolight Aydın'da, balon Nevşehir-Kapadokya'da ve İzlanda Reykyjavik bağlantılı hava rallisi ise Antalya'da yapıldı.

Türk Hava Kurumu, bundan 400 yıl önce uçmayı beceren Hezarfen Ahmet Çelebi'nin torunlarına model uçak ve paraşüt dallarında başarı olanağı yaratmak ve Türkiye'nin tarihi ve doğal zenginliğini dünyaya tanıtmak amacıyla Dünya

Hava Oyunları düzenlemeye aday oldu. Oyunlar anısına PTT'ye pul serisi ve Finlandiya Darphanesine para seti hazırlama olanağı tanıyan Türk Hava Kurumu, Darphane'nin de gümüş hatıra para basmasına izin verdi.

Hatıra paranın desen çalışmaları daha önce bu konuda çalışmaları bulunan ünlü karikatür ustası Turhan Selçuk tarafından gerçekleştirildi. Aslında bu çalışma ileride **"Çelebiler Dizisi"**'ni gerçekleştirmek isteğinde olan Sayın Selçuk'un önceden yaptığı bir hazırlığın sonucuydu. Hezarfen hatıra parası, Darphanemize 1996 yılında Dünya Kahkaha Yılı nedeniyle **"Nasreddin Hoca"** hatıra gümüş parasını kazandıran bu usta sanatçının ikinci ürünü oldu. Daha doğru deyimi ile **I. Dünya Hava Oyunları**'nın hatıra parası böylece gerçekleşti. Paranın kalıp çalışmalarını ilkinde olduğu gibi Darphane sanatçısı **Hakkı Baha Çavuşgil** yürüttü. Sonunda Hezarfen Ahmet Çelebi'nin Galata Kulesi'nden başlayıp Üsküdar Doğancılar'da sona eren uçuşunu simgeleyen olay, paranın konusu oldu.

I. Dünya Hava Oyunları Hatıra Parası'nın Özellikleri:

Nominal Değeri	: 1.500.000.-
Metali	: 925 ayar gümüş
Ağırlığı	: 31.47 gr.
Çapı	: 38.61 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Özel Baskı (Proof)
Max.Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: Turhan SELÇUK
Satışa Sunuluş Tarihi	: 26.10.1997

I. Dünya Hava Oyunları için gümüş hatıra paranın yanısıra bir de aynı desenli bronz para çıkarıldı.

Nominal Değeri : 750.000.-
Metali : Bronz
Ağırlığı : 27.50 gr.
Çapı : 38.61 mm.
Kenar Özelliği : Tırtıllı
Baskı Özelliği : Okside
Max.Baskı Adedi : 5.000
Sanatçı : Turhan SELÇUK
Satışa Sunuluş Tarihi : 26.10.1997

Hezarfen Ahmet Çelebi Kimdir?

Hezarfen Ahmet ÇELEBİ, Türk bilgini (XVII. yüzyıl), Murat IV. zamanında geniş bilgisinden ve uçma tasarısını gerçekleştirmesinden dolayı halk arasında "Bin fenli" veya HEZARFEN olarak anıldı. Araştırma ve tecrübelerine evinde başladı. Sonra kanat takarak İstanbul halkının gözü önünde Galata Kulesi'nden uçarak Üsküdar'a (Doğancılar) indi. Padişah Murat IV. Hezarfen'in üstün başarısı ve bilgisinden endişe duyarak onu Cezayir'e sürdü.

(Meydan Larousse, Cilt 9 say. 32)

XI. DÜNYA ORMANCILIK KONGRESİ HATIRA PARASI

Dünyadaki orman, su, toprak, hava vb. doğal kaynakların tahrib edilmesi ulusal olduğu kadar uluslararasıdır. Gezegenimizde yaşayan insanların ve ulusların refahı, sağlığı ve yaşam kalitesi, hayati öneme haiz bu sorunların farkına varılıp işbirliği ve dayanışma içinde bunlara uluslararası düzeyde etkin çözümler bulunmasına bağlıdır.

Ormanların giderek azalması, çölleşme ve buna bağlı fakirlik orman yangınları ve kirlilik, yalnızca doğal kaynak bazındaki arazi bozulmalarına yol açmaz, aynı zamanda biyoçeşitliliğin yok olmasına da neden olur. Bu nedenle ormanların sürdürülebilir şekilde kullanılması, insanlara ve ulusal ekonomilere, orman ürünleri, yakacak, odun ve oksijenden başka, toprağın, su kaynaklarının ve habitatın korunması gibi sayısız fayda sağlar. Sürdürülebilir orman idaresi program ve uygulamalarının hayata geçirilememesi, sel, mevsim değişikliği, kirlilik, asit yağmurları, biyolojik çeşitliliğin yok olması ve peyzaj değerlerinin tahrip olması gibi büyük zararlarla sonuçlanacaktır.

Bu nedenlerden dolayı Antalya'da 13-22 Ekim 1997 tarihleri arasında düzenlenen XI. Dünya Ormancılık Kongresi için "***21. Yüzyıla Doğru Sürdürülebilir Kalkınma İçin Ormancılık***" teması seçilmiştir. Kongre programı, tüm ülkelerdeki orman idareleri, ormancılık ve benzeri konularla ilgili uluslararası devlet ve sivil

toplum kuruluşlarıyla görüşmelerden sonra belirlenmiştir. Teknik program, ormancılıkta sürdürülebilir gelişmeye katkıda bulunacak diğer disiplinlerle ormancılık alanındaki teknik kişilerden çözüm önerileri ve yeni direktifler alınmasını gerektiren ve son kongreden bu yana uluslararası düzeyde tartışmaların gündemini oluşturan 38 konu başlığından oluşturulmuştur. Türkiye'nin 184 ülkeye evsahipliği yaptığı kongre, Antalya'da yeni yapılan ***Cam Piramit Kongre Merkezi***'nde gerçekleştirildi.

Darphane, Antalya'da gerçekleştirilen XI. Dünya Ormancılık Kongresi anısına gümüş ve prinç okside hatıra paralar hazırladı. Hatıra paraların önyüzünde, altta barış güvercinini ve uluslararası işbirliği için iyi niyeti temsil eden ve aynı zamanda yeryüzünün doğal mirasının gelecek kuşaklar için sürdürülebilir şekilde kullanılmasını simgeleyen bir el figürü yer aldı. Ön desenin üst kısmındaysa orman kaynaklarının sembolü olarak Türkiye'de bulunan 90.000 ha. civarındaki Sedir ormanlarının yarısının bulunduğu Antalya yöresinin Lübnan Sediri kullanılmıştır. Bu sembol ormancılıkta çevresel olarak kabul edilebilir ve sürdürülebilir gelişme mesajını vermektedir. Kongrenin başladığı 13 Ekim 1997 günü İstanbul ve Antalya'da satışa sunulan hatıra paraların kalıp çalışması Darphane Sanatçısı **Suat Özyönüm**'e ait. Darphane hatıra para programı çerçevesinde üretimi planlanan hatıra paraların azami baskı sayısı beşer bin olarak belirlendi.

XI. Dünya Ormancılık Kongresi Hatıra Parası'nın Özellikleri

Nominal Değeri	: 1.500.000.-
Metali	: 925 ayar gümüş
Ağırlığı	: 31.47 gr.
Çapı	: 38.61 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Özel Baskı (Proof)
Max.Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: Suat ÖZYÖNÜM
Satışa Sunuluş Tarihi	: 13.10.1997

XI. Dünya Ormancılık Kongresi Hatıra Parası'nın Özellikleri

Nominal Değeri	: 750.000.-
Metali	: Bronz
Ağırlığı	: 27.50 gr.
Çapı	: 38.61 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Okside
Max. Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: Suat ÖZYÖNÜM
Satışa Sunuluş Tarihi	: 13.10.1997

PİRİ REİS "ALTIN" HATIRA PARASI

Türk Denizcilik Tarihi'nin en ünlü isimlerinden Piri Reis için altın ve gümüş hatıra paralar 10 Kasım 1995 günü satışa sunulmuştu. Altın hatıra para 7.216 gram ağırlıkta ve 22 ayar altın metalinden oluşturulmuştu.

Piri Reis gümüş hatıra parası ise 925 ayar gümüşten bir ons (31.47 gr.) ağırlıkta basılarak aynı gün satışa sunuldu.

Gümüş ve altın paralar, uluslararası hatıra para kuruluşu MDM siparişiydi ve Darphane koleksiyonerlerine de 2000 adedi satılabilirdi.

Bu defa yine Alman MDM firmasının isteği üzerine 24 ayar altından ve 1.24 gram ağırlığında üretildi. Almanya'ya ihracı süren Piri Reis altın paraları dünyanın en küçük altın parası (1/25 ons) olma özelliği de taşıyor. Türk koleksiyonerlerin kontenjanı 3.000'e yükseltilen Piri Reis altın hatıra parası 15 Nisan 1997 günü satışa çıkarıldı ve imza karşılığında azami iki adedi koleksiyonculara veriliyor.

Nominal Değeri	: 1.000.000.-
Metali	: 24 ayar altın
Ağırlığı	: 1.24 gr.
Çapı	: 13.95 mm.
Kenar Özelliği	: Tırtıllı
Baskı Özelliği	: Özel Baskı (Proof)
Max. Baskı Adedi	: 5.000
Sanatçı	: H.Baha ÇAVUŞGİL
Satışa Sunuluş Tarihi	: 15.04.1997

ATATÜRK BROŞU

DARPHANE'DEN KADINLARIMIZA CUMHURİYET BAYRAMI ARMAĞANI

Cumhuriyet'in 75. yıl kutlamalarına bir yıl önceden başlayan Darphane 16 Temmuz 1997 günü Atatürk rozeti üreterek satışa sunmuştu. Cumhuriyet sevenlerin yakalarını süsleyen bu rozetin kadınlar içinde üretilmesine karar verildi.

Milattan önce 1970 yılında Babil'de kadınlara tanınan -ticaret dahil- özgürlüklerin çoğunu 20. yüzyılda ilk gerçekleştiren lider Atatürk'dür. Kadınlarımıza medeni ve siyasi haklar Atatürk döneminde birçok ulusdan önce verilmiştir. Ata'nın 1923 yılında kadınlarımızla ilgili sözleri şöyle:

"Büyük başarılar, O değerli anaların yetiştirdikleri seçkin çocukların yardımıyla meydana gelir" (1923)

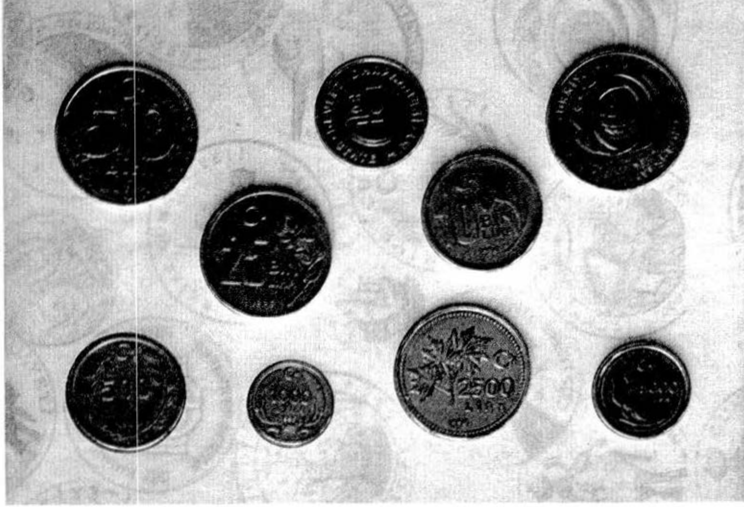
Kurtuluş Savaşı'nın görünmez kahramanları kadınlarımızı ve onların önderi Atatürk'ü buluşturmak için anlamlı bir gün seçildi : **29 EKİM**

Cumhuriyet'in 74. yıldönümünde Darphane'nin Atatürk rozetini "**Darphane Ustaları**", prinç üzerine altın kaplama bu güzel armağanı kadınlarımıza ithaf ettiler.

Darphane'nin Atatürk Broşu 27 Ekim 1997 günü satışa sunuldu ve kadınlarımızın yakalarını bir mücevher soyluluğunda süslüyor.

Türk toplumunun ve yüreği Atatürk sevgisi ile dopdolu kadınlarımızın Cumhuriyet Bayramı 74. yıldönümü böyle kutlandı.

1996 TEDAVÜL PARA SETİ

DEĞER TL. Denomination	500	1000	2500	5000	10000	25000	50000	Darphane Parası
Alaşım % Composition	70Cu 30 Zn	90 Cu 10 Zn	70Cu 18 Zn 12 Nİ	70Cu 30 Zn	70 Cu 18 Zn 12 Nİ	70Cu 18 Zn 12 Nİ	70Cu 18 Zn 12 Nİ	500 Ag
Ağırlık (gr.) Weight	6.1	3	9.3	6	9.75	11	11.7	6
Çap (mm.) Diametre	23.75	17.00	27.25	19.50	23.50	26	28	22
Kenar Edge	**Tırtıllı** Reeded	**Tırtıllı** Reeded	**Yazılı** Lettering	**Tırtıllı** Reeded	**Yazılı-Tırtıllı** Lettering-Reeded	**Yazılı** Lettering	**Yazılı** Lettering	**Düz** Smooth

Hatıra Paralar için Başvuru Adresi

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü
Koleksiyon Servisi
80776 Beşiktaş - İstanbul

Tel. : 90 (0212) 274 98 10 (3 hat)
90 (0212) 275 09 50 (5 hat)
Fax : 90 (0212) 266 75 48

DARPHANE VE DAMGA MATBAASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KOLEKSİYON SERVİSİ

HATIRA PARALAR SATIŞ LİSTESİ

HATIRA PARANIN ADI	*BİRİM FİYATI (TL)*	*TED.KALKIŞ TARİHİ*
DÜNYA GIDA ZİRVESİ (Gümüş Sağ Başaklı)	2.500.000	12,11,1998
DÜNYA GIDA ZİRVESİ (Gümüş Sol Başaklı)	2.500.000	12,11,1998
GÜMRÜK BİRLİĞİ (Gümüş)	2.500.000	13,12,1998
KARDELEN (Gümüş)	3.000.000	26,12,1998
İPEK YOLU MADALYON	3.000.000	14,08,1999
İPEK YOLU GÜMÜŞ	3.000.000	14,08,1999
KIZ KULESİ (Altın)	5.000.000	20,03,1999
MEHMET AKİF ERSOY (Gümüş)	3.000.000	29,09,1999
I.DÜNYA HAVA OYUNLARI (Gümüş)	3.000.000	26,10,1999
I.DÜNYA HAVA OYUNLARI (Bronz Okside)	750.000	26,10,1999
XI.DÜNYA ORMANCILIK KONGRESİ (Gümüş)	3.000.000	13,10,1999
XI.DÜNYA ORMANCILIK KONGRESİ (Pirinç Oksi	750.000	13,10,1999
TEMA (Gümüş)	3.000.000	26,01,2000
TEMA (Pirinç)	750.000	26,01,2000
HASAN ALİ YÜCEL (Gümüş)	3.000.000	26,02,2000
LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI (Gümüş)	3.000.000	24,07,2000
CUMHURİYET VE GENÇLİK (Gümüş)	3.000.000	26,08,2000
DİKİLİTAŞ (Altın)	5.000.000	01,06,2000
1996 YILI TEDAVÜL PARA SETİ	500.000	
1997 YILI TEDAVÜL PARA SETİ	1.000.000	
DARPHANE PARASI (500 Ayar Gümüş)	250.000	
ATATÜRK ROZETİ (Altın Kaplama)	*500.000*	
ATATÜRK ROZETİ (Gümüş Kaplama)	*500.000*	
ATATÜRK BROŞU (Altın Kaplama)	*1.500.000*	

KONTENJANLI SATILAN HATIRA PARALAR

1996 YAZ OLİMPİYATLARI (Gümüş)	3.000.000	
ECU HATIRA PARASI (Gümüş)	3.000.000	
BARBAROS HAYRETTTİN (Gümüş)	3.000.000	
98 FUTBOL ŞAMPİYONASI (Gümüş)	3.000.000	
NOEL BABA (Gümüş)	3.000.000	
PİRİ REİS (Altın)	5.000.000	
KROISOS (Altın)	5.000.000	